

נכנס ביום

21-04-1996

9727

1

בג"צ 9837/96

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

1. בעניין: מוג'אהד,

2. אבו מארבייה, ת"ז

3. מוג'אהד, ת"ז

שלושת עצורים בבית מעצר השרון בפתח תקווה

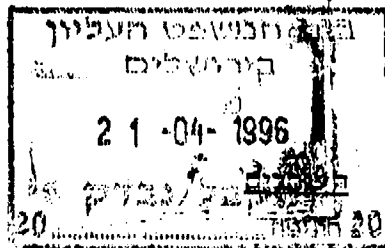
4. המוקד להגנת פרט

כולם ע"י ב"כ עו"ד אנדרה רוזנטל

מספר רישיון 11864

מרח' יפו 33, ירושלים 94221

טלפון 250458, פקסימיליה 259626

נגד

המשיב

שרות הבטחון הכללי

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

כבוד בית המשפט מתבקש להזמין את המשיב לבוא וליתן טעם מדוע הוא המחזיק עותרים 1, 2 ו-3 ב"שבאח" ומונע מהם שינה רצופה של לפחות שש שעות ביממה. כן מדוע אינו מאפשר בדיקה רפואית לעותר מספר 3 אשר הקיא דם כתוצאה מחקירתו.

כסעד ביניים מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על הפסקת שימוש בכוח נגד עותרים מספר 1, 2 ו-3 עד לדיון בעתירה זו.

כן מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע מועד לדיון דחוף בעתירה זו.

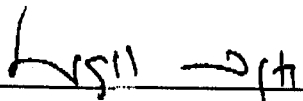
ואלה נימוקי העתירה:

1. א. עותר מספר 1, מוג'אהד, נעצר ביום 11.4.1996 בביתו בחרון ומוחזק מיום ב. מיום 14.4.1996 עד ליום 17.4.1996, סמוך לשעת 19:00, הכריחו החוקרים את העותר לשבת בתנחות השבאח; הוא ישב על ספסל נמוך, שמשענתו אלכסונית ולוחצת את הגב, ידיו כבולות באזיקים מאחורי גבו, שק על הראש ומוסיקה רועשת מושמעת בלי הפסקה. ג. האזיקים הדוקים עד לגרימת נפיחות בידיו.
- ד. במהלך אותם ימים מנעו החוקרים מהעותר שינה; עת מסירת תצהירו בפני עו"ד ביידוסי ביום 18.4.1996, התלונן העותר על כאבי תופת בראש.
- ה. החוקרים מאיימים עליו כי אם הוא לא יודה במיוחס לו יטלטלו אותו עד כדי שהוא

- יקווה למוות, תוך איזכור שמו של חריזאת שמת בעקבות טלטול. עוד יבטיחו החוקרים כי העותר יצא מהחקירה נכה, וכן איימו לפוצץ את ביתו ולגרש את בני משפחתו.
- ו. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל העתק תצהיר עותר מספר 1, המסומן באות ע' 1, אשר הגיע למשרדו של הח"מ באמצעות פקסימיליה.
2. א. עותר מספר 2, אבו מארכייה, נעצר ביום 11.4.1996 בביתו בחברון. ביום 12.4.1996 הוא הועבר למעצר השרון.
- ב. מיום 14.4.1996 עד ליום 17.4.1996 סמוך לשעה 22:00 הוחזק העותר בתנוחת השבאח אשר פרטיו תוארו בסעיף 1 (ב) לעיל.
- ג. בדומה למקרהו של עותר מספר 1, גם במהלך תקופה זו האזיקים היו הדוקים בידיו של העותר עד כדי נפיחת הידים. גם מעותר זה נמנעה שינה במשך אותה תקופה.
- ד. החוקרים מאיימים על העותר להפעיל "חקירה צבאית"; כן הבטיחו לו כי במידה והוא לא יודה הוא יצא מהחקירה בארון, או נכה, ומזכירים גם לו את מוות העצור חריזאת כתוצאה מטלטול.
- ה. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל העתק תצהיר העותר המצ"ב ומסומן באות ע' 2, אשר הגיע לידי ב"כ העותר באמצעות פקסימיליה.
3. א. עותר מספר 3, מג'אהר, נעצר ביום 3.4.1996 במהלך עבודתו כנהג אוטובוס בחברון. הוא הוחזק במעצר "עציון" במהלך יום אחד והועבר למעצר השרון בפתח תקווה, שם הוא מוחזק עד היום.
- ב. ביום 14.4.1996 בסמוך לשעה 09:00 הכריחו אותו החוקרים לשבת בתנוחת ה"שבאח" אשר תוארה לעיל, וזאת עד ליום 15.4.1996 שעה 19:00 לערך.
- ג. העותר סובל ממחלקת אסטמה וכן מקשיי נשימה.
- ד. ביום 16.4.1996 הקיא העותר דם. בקשותיו להיברק בו ביום ע"י רופא לא נענו.
- ה. לאחר הקאת הדם הודיעו לו החוקרים כי אם הוא לא יודה במיוחס לו הם ימשיכו חקירתו בשיטות יותר קשות.
- ו. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל העתק תצהיר עותר מספר 3 אשר שוגר לב"כ העותרים באמצעות פקסימיליה.
4. עותרת מספר 4 הינה עמותה, אשר שמה לה למטרה לסייע לאנשים שנפלו קורבן למעשי אלימות, התעמרות או קיפוח זכויות בסיסיות מצד רשויות המדינה (ובהן גם רשויות מקומיות), במיוחד לאלה הזקוקים לעזרה בהעברת תלונותיהם לרשויות אלה, וכן להגן על הזכויות הבסיסיות בכל דרך נוספת, כולל פנייה לערכאות, ובכלל זה - עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, בין בשמו של אדם הטוען כי זכות בסיסית שלו נפגעה ובין כעותר ציבורי.
5. העותרים מבקשים להפנות תחילה לשתי עתירות דומות אשר הוגשו בימים האחרונים בהן

- נטען כי המשיב עושה שימוש באותן שיטות חקירה נגד העותרים שם. בבג"צ 2598/96 אבו רמילה ואח' נ' שרות הבטחון וכן בבג"צ 2621/96 כרג'ה ואח' נ' שרות הבטחון הכללי, המדינה הסכימה להוצאת צו ביניים האוסר שימוש בכוח בעת חקירתם של העותרים, וכן להוצאת צו על תנאי ל-10 ימים. העתק ההודעות המוסכמות שהוגשו לבית המשפט הנכבד לקראת הדיון בפני הרכב בשתי העתירות הנ"ל רצ"ב ומסומנים באותיות ע' 4 וצ"ב.
6. העותרים טוענים כי שיטות החקירה אינן חוקיות. אותם המעשים שמבצעים חוקריו של עותר מס' 1 נגדו מוגדרים בסעיף 1 לאמנה נגד עינויים ונגד יחס ועושים אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים אשר אושרה ע"י המדינה ביום 4.8.1991 ונכנסה לתוקף כלפי ישראל ביום 2.11.1991. שם עינויים הוגדרו כלהלן:
- "לעניין אמנה זו, המונח "עינויים", הוראתו מעשה אשר באמצעותו נגרם במכוון לאדם כאב או סבל חמור, בין אם פיזי, בין אם מנטלי, במטרה להוציא ממנו או מאדם שלישי מידע או הודאה, להענישו על מעשה שביצעו, או נחשד בביצעו, הוא או אדם שלישי..."
7. העותרים טוענים כי המשיב פועל בניגוד לסעיף 277 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. עוד טוענים העותרים כי לאור הודאה מפורשת זאת, לא תוכל להתקבל טענתו של המשיב כי הגנת הצורך תעמוד לו, וזאת לאור העובדה כי המחוקק אסר איסור מוחלט על שיטות חקירה אלו.
8. העותרים טוענים, לחילופין, כי השימוש באמצעים פסולים הגורמים לנחקר כאב וסבל פיסי או נפשי יהיה מותר, אולי, אך ורק במקרים יוצאי דופן ומיוחדים ביותר כאשר בידי המשיב ידיעה ברורה וחד משמעית כי ברשות הנחקר מידע אשר מסירתו תציל חיי אדם. אין זה המקרה דנן, והראיה היא בשיטות החקירה המופעלות כלפי עותר מספר 1, דהיינו אמצעי אשר תוצאותיו, אם בכלל, הן לטווח ארוך, לאחר טשטוש חושיו של העותר בשל מגיעת השינה, והכאב הפיסי הממושך המביא אותו למסור מידע אשר נכונותו מוטלת בספק.
9. העותרים מבקשים לציין כי העתק מעתירה זו, על נספחיה, ישוגר יחד עם הגשתה למחלקה לחקירות שוטרים שליד משרד המשפטים, אולם אין בהגשת התלונה עצמה כדי לבוא לעזרתו של עותר מספר 1 הנתון כעת בחקירה אלימה וקשה, ועל כן מתבקשת ביתר שאת התערבותו של בית המשפט הנכבד הזה.
10. אשר-על-כן מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן את הצווים המבוקשים ולהופכם להחלטיים.

ירושלים, היום ה-21.4.1996

 אנדרה רוזנטל, עו"ד
 ב"כ העותרים